

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopošilja do odpovedi. — Udje „Katol. tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta šte. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta šte. 5, vsprejema naročnine, inserate in reklamacije. — Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do torka opoldne. — Ne zaprte reklamacije so poštne proste.

Današnja številka obsega 10 strani in Gospodarske Novice.

Samo 2 kroni

stane Slovenski Gospodar od 1. julija do konca leta.

Lurški čudeži.

Več kot 50 let že roma pobožno katoliško ljudstvo na obrežje reke Gava in prosi milosti pred lurško votlino. In že več kot 50 let deli lurška Devica milosti usmiljenja božjega. Velikanske množice vernikov prihajajo leto za letom v Lurdu, da navdušeno pričajo svojo vero.

Nasprotniki vere pa se norčujejo iz vsega, kar je svetega in na podlagi par lažljivih in izmišljenih podatkov napadajo vero in resnico. Najbolj jih pa bojejo v oči čudeži, katerih ne morejo utajiti, ker priče živijo in oznanjujejo, kar so doživeli, videli in slišali. Zato jih skušajo razlagati na vse mogoče načine in jim odrekajo vsak nadnaravni izvir. Obračajo se v stran, da ne bi videli, česar nečesto verovat.

Tudi k nam prihajajo taki ljudje, ki nas hočejo „osrečiti“ s svojo brezversko učenostjo. Pred kratkim so povabili mariborski luterani nekega dr. Aignerja v naše mesto, ki s svojo „modrostjo“ zabavlja proti katoličanom. Njegova posebna učenost obstoji v tajanju in smešenju svetovnoznanih lurških čudežev. Na podlagi 2tedenskega bivanja v Lurdu razlaga in opisuje ta človek ozdravljenje v Lurdu kot navadne dogodke, povzročene vsled hipnega duševnega razpoloženja. Dr. Aigner omenja ozdravljenja, katerih zdravniška komisija v Lurdu sama ni priznala. Svoje trditve podpira celo s slikami, iz katerih je razvidno sovraštvo in mržnja do katoliške cerkve.

Vse to kaže, da se ne gre dr. Aignerju za stvar in znanstvo, ampak da potom svojih predavaj napada katoliško vero in katoliško ljudstvo. Drug namen njegovega predavanja v Mariboru pa je bil tudi, s pomočjo zasmehovanja katoliške vere pripravljati tla luteranstvu in vsenemštvu. Žalostno je tudi, da je prišel dr. Aigner na povabilo mariborskih nemških hujšakačev, ki s svojo gonjo proti veri in katoliškemu ljudstvu jasno pričajo, da so v duševni zvezi z našimi slavniimi štajerčijanci, liberalci in socialnimi demokratami.

Dr. Aigner ni tajil ozdravljenj v Lurdu, ker jih ni mogel. Tajil je le čudeže, to se pravi, odrekal jim je vsak nadnaravni izvir ter jih proglasil za „švindele“. Pritoževal se je, da bolniki ne hodijo več k zdravnikom, ampak v Lurdu, kjer delajo „kšeft“ jezuiti, katerih pa v Lurdu sploh ni. Norčeval se je iz učene zdravniške komisije v Lurdu in ji očital nezmožnost, pristranost in neznatost. Govoril je o „čudežih“, katerih — kakor rečeno — imenovana zdravniška komisija nikdar ni priznala za čudeže. Da bi se bil pa potrudil, povedati par pravih čudežev, to mu ni padlo niti na misel. Svetovnoznani čudežev, Rudder, Rouchel, Gargam in drugih niti omenil ni. Kako vse drugače bi vplivalo na občinstvo, ako bi bil navedel ozdravljenje poljskega delavca Rudderja, ki je imel na nogi strašno rano, podobno raku! Trpel je celih 8 let. Več zdravnikov ga je proglasilo za neozdravljivega. Rudder se je namenil v neko svetišče, kjer se časti lurška Devica. Tudi tam so ga zdravniki natančno preiskali in dognali, da je njegova noga naravnim potom neozdravljiva. Bolnik je šel sedet pred podobo lurške Device in jo prosil za pomoč. In glej! Vrgel je berglje od sebe ter začel brez vsake opore hoditi. Rana se mu je popolnoma zacelila. Šel je domov, kjer so vsi, ki so ga poznali, pismeno potrdili njegovo čudežno ozdravljenje.

To se ni zgodilo v Lurdu ob navzočnosti neštete množice ljudi, ki bi bila mogla vplivati na bolnikovo duševno stanje in ga ozdraviti. To se je zgodilo na priprošnje lurške Device, ki deli svoje milosti ne le v Lurdu, ampak tudi drugod. Veliko zdravnikov se je pečalo z Rudderjevim ozdravljenjem in vsi so morali priznati, da se je zgodil čudež, katerega ne morejo naravnim in zdravniškim potom razložiti.

Lurški čudeži so trdnjeje in zanesljivejše dokazani nego zgodovinski dogodki, o katerih noben pаметen človek ne dvomi. Tu so dejstva, katere se lahko takorekoč z roko otipajo in z lastnimi očmi vidijo. Zanesljive in verodostojne priče so izjavile nekaj, kar

je treba upoštevati. Temu pričevanju pa se pridružuje še izjava izvedencev in zdravniška spričevala strokovnjakov.

Ozdravljenja, kakor zaraščenje zlomljenih kosti, ustavljenje gnilobe v kosteh, ozdravljenje načetih pljuč itd. se ne morejo razlagati naravnim potom. Treba je priznati, da je delovala zraven neka višja moč, ki zapoveduje tudi naravi. In narava se mora ukloniti tej moči.

Vse to veruje naše verno slovensko ljudstvo, ki priča to vero s svojim romanjem k Mariji v Lurdu. Ono veruje, ker je prepričano o resnici dogodkov, katere so najrazličnejši zdravniki vseh ver in narodnosti proglasili za neumljiva in zdravniškim potom nemogoča ozdravljenja. In te vere ne bodo iztrgali iz njegovega srca razni lurovski zdravniki, katerih modrost in učenost se ne dasta lahko dokazati.

Kaj pa hočejo doseči protestantski Nemci, prijatelji in zavezniki naših štajerčijancev, s svojimi predavanji proti Lurdu? Ti ljudje, kateri sploh nimajo nobene vere, bi z lažmi, zavijanjem resnice, blatenjem naših verskih čustev in hujškanjem proti katoliški veri in duhovnikom, radi pripravili naše ljudstvo v to, da bi postalo polagoma maloverno in tekem časa zrelo za odpad. A pomnite vi lurovski Nemci in štajerčijanci! Naše ljudstvo ostane zvesto Mariji in katoliški cerkvi!

Na Balkanu.

Bolgarija zahteva, da ne samo Rusija, ampak tudi Srbija pripozna veljavnost srbsko-bolgarske pogodbe, predno se začnejo pogajanja v Petrogradu. Tega Srbija neče, zato pa tudi ni gotovo, ali bo sploh prišlo do pogajanj v Petrogradu. Med tem postaja napetost med Srbijo in Bolgarijo vedno večja. Bolgarija je že izjavila, da je izžepala proti Srbiji vsa sredstva, ki so ji v mirnih časih na razpolago. Ostaja ji sedaj še eno sredstvo, da prisili Srbijo, naj pripozna sklenjeno in podpisano pogodbo. To sredstvo je seveda vojska.

Bolgarija in Srbija se z velikansko naglostjo pripravljata na novo vojsko. Ta je neizogibna, ako Srbija v zadnjem trenutku ne popusti. Dolgo smo bili prepričani, da se bo Srbija v zadnjem trenutku gotovo umaknila, toda sedaj vidimo nekatera znamenja, ki nam majo to prepričanje. Rusija pošilja Srbom vojna sredstva, kakor konje, orožje, municijo in kar se v vojski potrebuje. Srbija bi se udala, samo, ako bi je Rusija ne podpirala. Sedaj jo podpira in zato se bojimo, da je vojskuna nevarnost večja kakor smo mislili. Nevarnost je celo tako velika, da je treba na eni ali drugi strani nenavadnega dogodka, ki bi s svojo silo preprečil vojni spopad med brati.

Rusija je stala dosedaj v sporu med Bolgarijo in Srbijo na strani Srbije. Ni si upala reči, da imajo Srbi prav, ako se nečajo držati pogodbe, a varovala se je tudi povedati, da je to grdo, ako zavezniki po izvršenem delu nečajo držati več svojih obljub. Bolgarija tudi ni držala rok križem ter si je iskala svojih prijateljev. Najprej si je skušala zavarovati hrbet ter si pridobiti Rumunijo in Turčijo. Kakor poročila pravijo, se ji je to tudi posrečilo, čeprav je posebno Nemčija hujškala na nesramen način Rumune, naj ne dajo Bolgarom nobenih zagotovil. Avstrija sicer izjavlja, da je nepristranska, vendar je iz uradnih glasov razvidno, da na tistem podpira pravično stvar Bolgarov.

Bolgari pripravljeni.

Bolgarija je pripravljena. Zato tudi njen odločen odgovor Srbom, da je izžepala vsa mirna sredstva. Imela je še tri infanterijske divizije spraviti s turškega bojišča proti srbski meji. Dne 1. junija je začela s transportom. Za transport je samo železnična proga Dimotika—Odrin—Plovdiv na razpolago; na njej se lahko na dan prepelje 8—10 vlakov, vsak vlak s 60 vozovi. Ker se je torej s 1. junijem začel transport, je bil komaj dne 20. junija končan. Da je naš račun pravičen, nam dokazuje poročilo, ki pravi, da je omenjena železnica zopet odprta za javen osebni in blagovni promet.

Tudi srbske priprave so gotove. Poročila pravijo, da so pred dnevi prišle še zadnje grške čete na določena jim mesta. Srbske čete same pa so itak že več časa na svojih mestih.

Bolgari imajo pripravljenih 300.000 mož s 600 topovi, Srbi in Grki skupaj 240.000 mož s 620 topovi, in sicer je 160.000 Srbov s 450 topovi in 75.000 Grkov s 170 topovi.

Ako pride do spopada, se bo bila glavna bitka na severu Makedonije. To je razvidno iz moči razpostavljenih armad. Bolgari imajo na severu 240.000 mož, Srbi 160.000. Srbi stojijo v dveh skupinah. Večina, 100.000 mož, je postavljenih pri Skoplju, 50.000 mož pri Pirotu in Nišu. Proti tem četam imajo Bolgari pripravljenih v prostoru Sofija—Caribrod 100.000 mož. Razven tega imajo še proti srbskim četam postavljenih pri Küstendilu 40.000 mož.

Vojaški strokovnjaki trdijo, da je Bolgarija svoje vojne moči na duhoviti način razpostavila za slučaj, da jo Srbi napadejo. Ako Srbi začnejo vojsko, jo morajo začeti pod velikimi in neugodnimi okolnostmi. A tudi Bolgare čakajo velike naloge, ako sami začnejo z napadom.

Da je Bolgarija s svojimi pripravami gotova, se da razbrati tudi iz poročila, ki pravi, da je Bolgarija voljna samo do torka, dne 24. t. m., čakati, da Srbija odpokliče svoje vojake iz onih makedonskih krajev, ki po pogodbi pripadajo Bolgariji.

Rusija na strani Srbov.

Bolgarski list „Večerna pošta“ poroča: Rusija je poslala zadnje dni večje množine streliva v Srbijo. Ruske ladje „Beograd“, „Sv. Jurij“ in „Grof Ignacijev“ so pretečeni teden pripeljale z Ruskega v rumunska pristanišča mnogo streliva, konj, živeža ter drugih vojnih potrebščin za Srbe. Ruske blage se spravlja deloma čez Rumunsko po železnici v Srbijo, deloma pa ga vozijo ruske manjše ladje kar gor po Donavi v srbska obdonavska pristanišča. Z Radujevaca ob Donavi, ne daleč od bolgarsko-rumunske meje, se dan za dnem naklada rusko blago in vozi v srbski tabor. Dosedaj je dobila baje Srbija od Rusov 5000 konj. Ruske ladje, ako tudi prazne, ne obiščejo nobenega bolgarskega pristanišča. Bolgari so radi tega nad Rusijo zelo ozlovoljeni. Nekateri listi tudi poročajo, da je došlo v Srbijo mnogo prostovoljcev iz Rusije, ki se hočejo boriti proti Bolgarom.

Črnogorci za Srbe.

Iz Cetinja poročajo: Kralj Nikola je izjavil, da upa v mirno poravnavo med Srbi in Bolgari. Za vsak slučaj pa stoji Črna gora na strani Srbov. Tri črnogorske brigade so že odpotovale v Peč, da varujejo Sandžak, ostale črnogorske čete pa stražijo mejo proti Albaniji, kjer se računa z vstajo.

Odstop srbskega ministrskega predsednika.

Srbski ministrski predsednik Pašić je dne 23. t. m. naznanil kralju Petru svoj odstop. Kot vzrok njegovega odstopa navajajo listi nesoglasje med člani vlade. Pašić je bil namreč za brezpogojno rusko razsodišče, dočim je vojni minister Božanović predlagal, naj se izroči Bolgariji napoved vojske. V ministrstvu, ki je imelo dne 23. t. m. posebno sejo, je bila večina proti Pašiću in je odklonila njegove predloge. Pašić je že drugič naznanil svoj odstop. Ni pa gotovo, ako bo njegov odstop kralj sprejel. Pašić je eden najboljših srbskih državnikov.

Vojska med Bolgari in Srbi 1. 1885.

Sedanji spor med Bolgari in Srbi nas spominja na 1. 1885., ko so napovedali Srbi Bolgarom vojsko. Po rusko-turški vojski 1. 1876. je postala Srbija neodvisna od Turka, dočim so Bolgarijo razdelili. Kar je bolgarske dežele od Donave do Balkana (gorovja), je dobil bolgarski knez Aleksander; druga polovica, pod imenom Vzhodna Rumelija, pa je še ostala pod Turčijo. Ker pa Bolgari s to razdelitvijo niso bili zadovoljni, so 18. septembra 1884 spodili iz Vzhodne Rumelije turškega namestnika. Bolgarski knez je zasedel deželo ter jo je kljub temu, da sta se protivili Avstrija in Nemčija, obdržal.

Naenkrat pa so Srbi napovedali Bolgarom vojsko. Bilo je 14. novembra 1885. Začutil se je ves svet. Srbi in Bolgari so iste vere in tudi po jeziku se ne ločijo mnogo. Iz gole nevošljivosti, da je postala bolgarska dežela večja, so hoteli imeti Srbi od Bolgarov mesto Vidin z okolico. Tako se je pričel boj med brati, katerega so zakrivali Srbi. Ko je bolgarski knez dne 14. novembra ponoči dobil naznanilo, da so udarili Srbi čez mejo, je dal svoji vojski sledeče povelje:

„Kralj srbski nam je napovedal vojsko in dal srbski armadi povelje, da vdere na našo zemljo. Naši srbski bratje, mesto, da bi nam pomagali, hočejo uničiti naš domovino. Vojaki, pokažite svoj pogum, branite svoje matere in svoja ognjišča ter preganajte sovražnika, ki nas je zavrtno napadel kakor izdajalec, dokler ga ne uničite!“ V začetku so Srbi mislili, da bodo v enem tednu že v Sredu ali Sofiji, glavnem mestu Bolgarije. Sprva so se morali Bolgari povsod umikati Srbom. To ni čudno, ker so imeli Bolgari le kakih 36.000 vojakov, Srbi pa še enkrat toliko. Bolgarski knez Aleksander je šel sam v vojsko ter se bojeval v prvih vrstah, kar je tako navdušilo Bolgare, da so se borili kot levi. Najhujši boji so bili pri Slivnici na bolgarski zemlji 17., 18. in 19. novembra in naslednje dni v Dragomanski soteski. 16. novembra so Bolgari že pridrli do srbske meje pri Pirotu. Tu se je vnel strašen boj. Okoli 6000 mož je padlo v 24. urah. Bolgarski knez je hotel na vsak način skleniti mir na srbski zemlji. Še bi bila tekla kri, toda Avstrija je posegla vmes in zapretila Bolgarom, ako ne odnehajo, da pošlje Avstrija Srbom svojo armado na pomoč. 28. nov. zvečer se je končal bratomorni boj. Mir med Bolgari in Srbi pa je bil podpisan še-le 3. marca 1886 v Bukarešti. Od tega časa so Srbi vedno na tihem kuhali jezo zoper Bolgare.

Morilci Mahmud Šefket-paše obsojeni na smrt.

V Carigradu so bili dne 22. t. m. obsojeni na smrt na vislice morilci velikega vezirja Mahmud Šefket-paše. Obsojenih je bilo 12 oseb, ki so se ali umora dejansko udeležile, ali pa so druge nahujskale k umoru. 3 izmed udeležencev pri umoru so ubežali. Obsojence nameravajo obesiti v Carigradu na raznih krajih. Sultan se baje brani, potrditi smrtne obsodbe. Smrt na vislicah je za mohamedance nekaj strašnega. Po njih verjeto obesenec nikdar ne vidi preroka Mohameda v raju.

Državni zbor.

Državni zbor je v zadnjem tednu, dne 20. t. m., končal svoje poletno zasedanje ter šel do druge polovice septembra na počitnice. Sprejel je še začasni proračun za drugo polletje, podaljšal nekatera določila za poslovni red v zbornici do novega leta ter odobrila več manjših obštorisnih postav. Med temi je tudi postava, ki pooblašča vlado, da letos in bodoče leto uporabi 2 milijona kron za posojilo društvom, ki grade mala stanovanja. Društva morajo dokazati, da bodo v šestih letih imela za pokritje zgradbenih stroškov na razpolago potrebna sredstva.

Slovensko-hrvaški klub je glasoval proti proračunu. To povdarjamo zaradi tega, ker „Slovenski Narod“ že prinaša laž, da so Jugoslovani glasovali za proračun. Ta Jugoslovani, ki je glasoval za vlado, je bil namreč samo liberalcec dr. Ravnihar, vsi drugi Jugoslovani pa so oddajali svoje glasove proti vladi. — Slovensko-hrvaški poslanci so glasovali dalje proti vsem predlogom, ki so zahtevali uradnikom zopetna zvišanja plač, a glasovali so za zvišanje plač državnim železničarjem, ker osobito železniškim delavcem privoščijo vsled njihovega napornega in odgovornega dela sedanji razmeram primerno plačo. To je treba pribiti nasproti socialnim demokratom, ki so v tem oziru po svojih listih trosili že nasprotno laži proti našim poslancem.

Ob sklepu razprave o proračunu je dr. Verstovšek v imenu slovensko-hrvaških poslancev še enkrat povzel besedo ter zagovarjal svojo predlogo za podporo po mrazu in za zvišanje zaklada, iz kojega se podpira zboljšanje zemljišč. Kljub zgovorni besedi je večina pokopala oba za kmetijsko toli koristna in potrebna predloga, in v tej večini se je nahajal tudi slovenski liberalcec.

Pred glasovanjem o proračunu se je pripetil v zbornici še viharjen dogodek. Poročevalec o proračunu, dr. Steinwender, je odgovarjal poslancu Chocu, ki je v svojem govoru dokazoval, da avstrijski Slovani nimajo povoda, slovesno se spominjati 25letnice vladanja nemškega cesarja. Dr. Steinwender pa je brez potrebe trdil, da ostane Avstrija v zvezi z Nemčijo, ali je to parlamentu všeč ali ne. S tem je Steinwender prvič kot poročevalec prekoračil svoj delokrog. Proračunski osek ga ni bil pooblaštal, da on tem potom čestita zavezniku. Drugič pa je dr. Steinwender kruto žalil parlament, češ, da sploh nima pravice govoriti o zunanjih politikah. Ta drznost Steinwenderjeva je vzbudila vihar, ki je trajal nad 2 uri. Skoraj vsi slovanski poslanci, tudi češki socialni demokratje, so zagnali nepopisen krik: Abzug in plui Steinwender! Tudi Poljaki so bili razkačeni in zahtevali, da Steinwender prekliče svoje žaljive besede. Ministri grof Stürgkh, Zaleski in Heinold so prigovarjali Steinwenderju, naj prekliče svojo izjavo. Toda Steinwender je mirno sedel na svojem mestu in prezirljivo zrl na galerijo. Ker je bil vihar vedno močnejši in je pretila nevarnost, da se poslanci zgrabiijo, je predsednik prekinil sejo.

Dolgo uro so se posvetovali načelniki z vlado, kaj storiti. Končno so sestavili izjavo, s katero je prošil Steinwender poslance odpuščanja.

Pri glasovanju o proračunu se je soglasno izrazila tudi želja, da vlada takoj odpusti vse rezerviste.

Isti dan je minister za deželno brambo odgovoril na interpelacijo glede podpor za družine rezervistov. Že v novembru so dobile vse deželne vlade nalog, naj sestavijo komisije za podpore, kar se je tudi

zgodilo. Te komisije so reševale došle prošnje. V mnogih slučajih so se rešitve zakasile vsled poizvedovanja. Ugodno je bilo rešenih 90% vseh prošenj. Samo v Galiciji je bilo do konca meseca aprila izplačanih 3.697.000 K, v maju 1.221.900 K, v Dalmaciji do konca aprila 2.516.953 K. Do srede junija je bilo izplačanih že 15 milijonov. Mogoče pa je, da so se pri tolikem delu pripetile napake in so morda posamezne družine premalo dobile. V takih slučajih naj se družine pravočasno pritožijo.

Politični ogled.

— Cesar je kljub svoji visoki starosti vedno zdrav in čil. Predsednik ogrskega državnega zbora je po sprejemu dne 23. t. m. izjavil, da cesar izbornu izgleda. — Dne 22. t. m. zvečer je cesar pogostil v Senbrunu odposlanca grškega kralja, ki so prišli cesarju naznaniti nastop vlade kralja Konstantina. Cesar je bil pri obedu zelo dobro razpoložen.

— Slovensko--Hrvaško. V ponedeljek, dne 23. junija, so se vršile v tržaški okolici volitve za deželni zbor. Slovenci so zmagali z vsemi svojimi kandidati. Italijani so propadli, akoravno so se zvezali z Nemci. V tržaškem deželnem zboru bo sedaj 61 Italijanov, 12 Slovencev in 7 socialnih demokratov. — V Reki, nekdanjem važnem hrvaško-slovenskem mestu, katero pa so si proti pravici prisvojili Ogrji, gazijo Madžari vse narodne in politične pravice Slovincem in Hrvatom. Dne 19. junija je razpustila ogrska vlada „Slovensko društvo“ na Reki. Ko je predsednik „Slovenskega društva“ zahteval pojasnilo glede razpusta, se mu je na policiji odgovorilo, da se mora društvo najpozneje v 24. urah brez vsakega odgovora raziti. Ogrska vlada je tudi razpustila občinski zastop v Reki, ker isti ni hotel tako plesati, kot so piskali Madžari. V občinskem zastopu imajo večino Italijani, ki pa se nočejo pokoriti v vsem nasilnim Madžarom. Reka, ki je za Trstom najvažnejše trgovsko pristanišče naše države, ima 50.000 prebivalcev, med temi je 12.000 Italijanov, 12.000 Slovencev in Hrvatov in komaj 6500 Madžarov. L. 1880 je bilo v Reki še komaj 300 Madžarov, a ogrska vlada jih vsako leto pošilja na stotine v Reko, samo, da bi mesto pomadžarila. Tako gazijo Madžari last in pravice drugih narodov, posebno Slovanov.

— Ogrsko. Košutova in Justova stranka sta imeli dne 14. junija v Budimpešti sestanek, kjer se je sklenilo ustanoviti skupno stranko, ki se bo zvala: „Združena neodvisna stranka“. Izvolil se je odbor, ki bo določil pravila novi stranki. Katoliška ljudska stranka noče vstopiti v novo stranko, ker so na čelu iste ljudje, ki so strastni nasprotniki katoliške cerkve. — Novi predsednik ogrskega državnega zbora, Beüthy, je bil dne 23. junija sprejet od cesarja. — Madžari se delajo na videz zelo udane cesarju. Sklenili so v državnem zboru, da se postavne določbe radi kazni glede razžaljenja veličanstva poostrijo. Ob enem so pa tudi sprejeli določbe, ki prepovedujejo vsako gibanje za ljudovlado. — Grof Tisa, sedanji ministrski predsednik, je že od svoje mladosti nestrpen sovražnik katoličanov. Katoliški škofje se radi tega niso udeležili seje ogrske gosposke zbornice, v kateri se je Tisa predstavil s svojim ministrstvom.

— Nemčija. 25letnica cesarja Viljema se je slavila po vsej Nemčiji zelo slovesno. Tudi Nemci v inozemstvu, posebno naši avstrijski, so hoteli ob tej priliki pokazati svoje nemško srce. Avstrijski nemški listi so prinašali na več straneh obširne popise cesarskih slavnosti v Nemčiji. Zanimivo je kak duh vlada v Nemčiji proti katoličanom. Na dan cesarskih slavnosti je imelo katoliško prebivalstvo v kraju Ahaus na Vestfalskem duhovne vaje, katere so vodili jezuiti. Ko so prišli verniki dne 15. junija v cerkev, se jim je razkazalo, da je vlada izgnala jezuite in tudi prepovedala cerkvene govore. V tem kraju živijo skoro sami katoličani, zato je ta odredba izzvala med prebivalci veliko ogorčenje. In to se je zgodilo na dan slavnosti 25letnice vladanja cesarja Viljema II. Pri nas v Avstriji pa se dovoli, da protestantski govorniki na javnih shodih smejejo resnice sv. katoliške vere in kličejo k odpadu od Rima. — Cesar Viljem in cesarica bosta obiskala letos meseca novembra v Londonu angleškega kralja.

— Italija. Italijanski kralj in kraljica nameravata odpotovati na Švedsko, in sicer skozi Kiel, od koder bosta dalje potovala po morju na laškem kraljevem parniku „Trinaria“. Pri povratku bosta obiskala nemškega cesarja Viljema. — Žid Nathan, ki je na poziv kralja Viktorja Emanuela vendar obdržal rimsko župansko čast, je res nevarno bolan. Listi poročajo, da ima raka. — Katoličani severne Italije so na zaupnem shodu v Milanu sklenili, da se bodo odslej udeleževali vseh volitev v javne zastope kot „ljudska stranka“ ter bodo pri ožjih volitvah podpirali vse stranke, katere se bodo kazale napram katoličanom pravične.

— Francosko. Pri zadnjih vajah mornarice v Sredozemskem morju so dognali, da manjka povprečno 100 mož za vsako oklopnico. Mornarica bi morala imeti namreč 58.205 mož posadke. v resnici pa jih ima le 55.000. Mornariška uprava je vsled tega sklenila, da izpopolni mornariško moštvo iz rekrutov pehotnega vojaštva. — Francoski listi poročajo, da se je po posredovanju španskega ministrskega predsednika Romanonesa sklenilo, da francosko in špansko vojaštvo

nastopi skupno proti upornim prebivalcem v Maroku. — Francoski državni zbor je odklonil vse predloge, ki so merili na to, da se vojaška službena doba zniža. A sprejela se je resolucija, da se naj uvede na Francoskem splošna in enaka volilna pravica. Državni zbor sedaj nadaljuje razpravo o uvedbi 3letne vojaške službe. — Vojno sodišče je od 13 vojakov, ki so bili obsojeni radi udeležbe pri zadnjih vojaških uporih, obsodilo 2 na 5letno trdnjavsko ječo, vse ostale pa na zapor od 4 mesecev do 5 let. — Pred kratkim sta se morala zagovarjati pred sodnijo 2 francoska škofa. Škof v Poitiers je bil obtožen, da je protipostavno razobesil papežovo zastavo. Pri obravnavi, pri kateri je bilo navzočega veliko število občinstva, se je zagovarjal škof sam tako dobro, da mu niso mogli priti do živega. Nadškof v Cambrai pa je bil obtožen, da je brez dovoljenja posvetnih oblasti izdal neko javno naznanilo. V resnici je bilo tako-le: Nadškof se je pripeljal v neki kraj svoje škofije, da podeli sv. birmo. Može in mladeniči dotičnega kraja so mu prišli nasproti ter ga na konjih spremili v cerkev. Ker se je to zgodilo brez dovoljenja posvetne oblasti, bi se moral nadškof zagovarjati pred sodiščem. Nadškof pa ni niti prišel k obravnavi. Na podlagi izjave njegovega zagovornika, da nadškof ni zakrivil ničesar kaznjivega, je sodišče nadškofa oprostilo.

— Belgija je dobila novo šolsko postavo, po kateri se določila z ozirom na ljudskošolski obisk šolobveznih otrok poostrijo. Obenem pa je državni zbor sklenil tudi postavo glede upeljave nadaljevalnih (nedeljskih) šol za mladeniče in gospodinjskih šol za dekleta. Te šole bo vzdrževala država. Bi bilo tudi za Avstrijo!

— Holandsko. Izid zadnjih volitev na Holandskem je sledeči: V desni stranki je bilo izvoljenih 24 katoličanov in 17 poslancev, ki zavzemajo stališče proti prekuciji; v levi stranki pa je bilo izvoljenih 9 liberalcev, 2 demokratov in 1 socialist. V ožjih volitvah je 5 katoličanov, 23 „protiprekucuhov“, 11 starokatolikov, 24 liberalcev, 10 demokratov in 21 socialistov. Pri ožjih volitvah se bodo podpirali liberalci in socialni demokratje.

— Norveško. Državni zbor na Norveškem je z 99 proti 11 glasovom sklenil, da stopi odslej vsaka postava, ki jo sklene državni zbor, v veljavo, če jo tudi kralj ne potrdi. S tem se je odvzela kralju stara pravica, odločevati o postavah, ki jih sklene državni zbor.

— Špansko. Večkrat smo že govorili o gnilih razmerah, ki vladajo v španski državi, ki je veljala nekdaj za katoliško deželo. Po umoru ministrskega predsednika Canaleja je prišel na vladu Romanones, ki je breznačelen liberalcec, orodje v rokah prekucuhov. Njegova vlada ni storila za deželo ničesar, nasprotno pa žene s svojo brezversko politiko deželo v prekucijo. Da bi strmoglavil to vladu, je nastopil proti njej voditelj katoličanov, Maura, in je v krasnem govoru, v katerem je dokazal ničvrednost Romanonesa, dosegel, da je ta odstopil. Toda kralj Alfonz je sam toliko liberalen, da je izrazil Romanonesu zaupanje. Sedaj bo ta človek vodil naprej deželo s svojim prekucuskim ministrstvom v anarhijo (brezvladje). — Španski katoličani zro z žalostjo, kako kralj sam sebi izpodkopa tla in si pripravlja pregnanstvo, a ne morejo se dvigniti iz neke nedelavnosti. Dasi je dežela še po večini dobra, jer vendar gospodarijo brezverci. Bati se je, da se katoličani, kakor marsikje, zbude še-le, ko je nesreča na višku. — V soboto, dne 21. t. m. so se vršili v mestu Barcelona, kjer je veliko gnezd anarhistov, veliki nemiri. Prekucuhi so sklicali shod proti vojski v Maroku. Streljala je policija in tudi prekucuhi. Ranjenih je več oseb. — V kraljevi rodbini se je dogodil vesel dogodek. Kraljica je povila princa.

— Irsko. Kakor smo zadnjič poročali, je angleška državna zbornica sprejela zakon, po katerem bodo dobili katoliški Irci svojo samostojnost. Ker gosposka zbornica v tretje nima več pravice zavreči kako postavu, ki je bila sprejeta po državnem zboru, bo moral kralj postavu o irski samostojnosti potrditi. Irski protestanti pa silovito nasprotujejo samostojnosti svoje domovine. Protestantski bogataši pripravljajo pravcati upor proti katoličanom in vladi. Oborožujejo svoje ljudi, prirejajo hujskajoča zborovanja in kričijo na vse pretege, da se ne sme dati irskim katoličanom zaželenih pravic. To delajo z namenom, da bi preplašili kralja in vladu. Kakor stvari stoje, bodo Irci skoro gotovo dobili zaželeno svobodo kljub liberalnim in protestantskim hujskarijam. Vlada je dala zapleniti mnogo orožja, ki so ga razdelili protestanti med svoje pristaše.

— Amerika. V mestu Manaos v Braziliji se je 16. t. m. spuntala mestna policija, ker ni soglašala z neko ostro odredbo policijskega praestrijstva. Policaji so divjali po mestu in so streljali na svoje predstojnike in častnike. Mestno prebivalstvo je na strani policije. Policaji so ustrelili 4 osebe, ranjenih pa je 12 oseb. — Severoameriške Združene države gradijo 4 nove velike bojne ladje. Ves svet se oborožuje.

— Japonsko. Japonski državniki veljajo od rusko-japonske vojske sem kot izvrstni politiki in dobri gospodarji. Preustrojili niso samo armado tako, da se lahko kosa z vsako drugo, ampak preuredili so tudi ves državni ustroj. Zadnji čas so preustrojili stanje uradništva tako, da odpade od 1. januarja 1914 800 višjih in 4000 srednjih uradnikov od službe. S tem si prihrani država na leto 150 milijonov jenov (700 milijonov kron). Taka sprememba menda tudi v Avstriji